

6TH UNI GLOBAL UNION
WORLD CONGRESS 2023

UNI
global
union

**RISING
TOGETHER**
PHILADELPHIA

TILLSAMMANS STÅR VI UPP FÖR FRED, DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

#UNIRisingTogether

TILLSAMMANS STÅR VI UPP FÖR FRED, DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

INLEDNING

Domedagsklockan ska visa hur nära vi är en global katastrof som orsakats av människan. I januari år 2023 flyttades visarna till endast nittio sekunder före midnatt, det närmaste midnatt klockan någonsin stått sedan den först presenterades år 1947. Panelen av internationellt kända vetenskapsmän bakom denna katastrofsymbol har varnat för att mänsklighetens fortsatta existens står under större hot än någonsin förr.

I och med Rysslands invasion av Ukraina har krig återigen brutit ut i Europa, och ökat oron för en kärnvapenkatastrof runtom i världen betydligt. Ändå är detta endast en konflikt av många, och miljoner människor på alla kontinenter lever i skräck. Man uppskattar det till att det idag pågår över 110 väpnade konflikter. Några av dessa hamnar på löpsedlarna, andra inte. Några började för en kort tid sedan, medan andra har

pågått i mer än 50 år. Alla har dock katastrofala följder för arbetstagarna och deras samhällen.

Trots de framsteg som gjorts på många områden, förblir respekten för de mänskliga rättigheterna bräcklig, och auktoritära regeringar och ledare försöker att undergräva det som borde vara alla människors grundläggande rättigheter. Human Rights Watchs årliga redogörelse för år 2023, [2023 World Report](#), visar på många kränkningar runtom i världen, men ger oss också hopp, genom att visa att det också sker framsteg.

Under UNIs 5:e världskongress var Trump president i USA, Lula satt i fängelse i Brasilien och Colombia led fortfarande av följderna av 40 års inbördeskrig och högerregeringar. Vid tiden för den 6:e världskongressen har Bidenregeringen tillträtt i USA, den mest arbetstagarvänliga regeringen på flera generationer, de som stormade parlamentsbyggnaden Kapitolium för att upphäva valresultatet håller på att ställas till svars, Lula är president i Brasilien

igen och ger hopp till miljoner människor efter Bolsonaregimens mörker, och Colombia har med president Petro fått sin första vänsterregering någonsin.

Det bör framhållas att fackföreningarna spelade nyckelroller i alla tre av dessa framgångshistorier. Fackföreningsrörelsen är en drivkraft för fred och respekt för de mänskliga rättigheterna, och det förstärker grundprincipen att fackföreningsrörelsen och de fackliga rättigheterna är avgörande för en allmän respekt för mänskliga rättigheter i samhället. De är grundläggande rättigheter.

Kampen för fred, demokrati och mänskliga rättigheter är inte en isolerad kamp, utan central för många av UNIs och medlemsförbundens prioriterade arbetsområden. Fackets krav på klimaträttvisa är inte bara viktig för arbetstagarna, då effekterna av klimatförändringarna är en pådrivande faktor för konflikter och migrationstvång. Som fackföreningar har vi stått i främsta ledet i kampen för den grundläggande

rätten till jämställdhet i alla dess former, och denna kamp fortsätter när vi bekämpar rasdiskriminering, verkar för respekt för hbti+-människor och för verklig jämställdhet mellan könen. Utan social rättvisa, anständigt arbete och en ny ekonomi som fungerar för alla kommer den inneboende instabiliteten som drabbar miljoner människor att fortsätta att hota fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

Vi samarbetar med och stöder freds rörelsen, människorättsaktivister, jämställdhetsförkämpar och aktivister som stöder flyktingar, migrantarbetare, asylsökande och de mest utsatta människorna. UNI och medlemsförbunden är en del av en global rörelse som beslutsamt verkar för att arbetstagare och deras samhällen överallt i världen åtnjuter fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

EN HOTAD DEMOKRATI

I demokratiinstitutet IDEAs [rapport för år 2022 om demokratins ställning i världen](#) framgår det att demokratin står under hot i

många delar av världen. Det totala antalet demokratier stagnerar, och hälften av de existerande demokratierna är på tillbakagång. Hälften av icke-demokratierna håller på att bli betydligt mer auktoritära, och under de senaste sex åren har mer än dubbelt så många länder rört sig mot diktatur jämfört med antalet länder som rört sig mot demokrati. Tidningen *The Economist* och dess [Economist Intelligence Unit](#) skriver att *"Endast åtta procent av världens befolkning lever i en 'fullvärdig demokrati', jämfört med 8,9 procent år 2015, varefter USA nedgraderades från 'fullvärdig' till 'bristfällig' demokrati. Mer än en tredjedel av världens befolkning (36,9 %) lever under auktoritärt styre, en stor andel av dem i Kina och Ryssland."*

Länder som vi tidigare har berömt för att de rört sig mot demokrati, har tagit betydande steg tillbaka. Efter 2021 års militärkupp lever folket i Myanmar återigen under en militärjuntas styre, och i Tunisien har presidenten befäst sin makt på ett exempellöst sätt, fängslat ledande fackliga företrädare och förbjudit internationella fackföreningars delegationsresor i solidaritetssyfte.

Det finns många hot mot demokratin, och många skäl till nedgången i de globala demokratiindexen. Det står dock klart att den ständigt ökande desinformationerna via sociala medier, och spridningen av konspirationsteorier, har fått effekt i många delar av världen. Vi har under loppet av endast två år sett försök att kullkasta folkets demokratiska vilja i USA och Brasilien, i nästan identiska scenarion.

I båda fallen tillgrip extremhögeranhängare till Trump och Bolsonaro, pådrivna av extremistiska kommentatorer, våld för att försöka störta demokratin. De två fallen är exempel på en global trend av att man förnekar valresultat och undergräver demokratiska institutioner, som fria och opartiska medier, något vi har sett alltför ofta de senaste åren.

Trumps och Bolsonaros nederlag gav anledning att glädjas, men vi får inte slå oss till ro; det finns ett fortsatt hot från extremhögern och från människor med fascistiska sympatier. Hotet från extremhögern och fascistiska organisationer har stadigt ökat, och

grupper i dessa läger har använt sig av våld och hatretorik för att främja sina extrema agendor. UNI Global Union har undertecknat Manifestet av det internationella nätverket av antifascistiska fackliga organisationer. Manifestet innebär ett engagemang för att främja social rättvisa, försvara de mänskliga rättigheterna och förstärka demokratin med hjälp av kollektiv aktion. Det initierades av den italienska fackliga huvudorganisationen CGIL efter de fascistiska attackerna mot organisationens huvudkontor i Rom.

Auktoritära ledare runtom i världen har försökt att befästa sin makt på bekostnad av vanliga människors rättigheter och friheter. Ofta ser vi attacker mot de fackliga rättigheterna och mot fackföreningarna själva, som en del av en bredare attack mot demokratin. I Sydkorea har underrättelseagenter gjort razzior mot huvudkontoren för den sydkoreanska fackliga huvudorganisationen KCTU och landets fackförbund för vårdanställda KHMU, ett skamligt angrepp på landets

fackföreningsrörelse och en förolämpning mot grundläggande demokratiska principer. I [Zimbabwe](#) brännmärktes den fackliga huvudorganisationen ZCTU som en terrororganisation. Mängder av fackliga företrädare, aktivister och oppositionella greps, fördes bort och misshandlades av säkerhetsstyrkor när regeringen försökte stoppa protester mot dess hantering av covid-19-pandemin, den misskötta ekonomin och den utbredda korrruptionen. Den fackliga huvudorganisationen i [Hongkong](#) upplöstes efter attacker, hotelser och anklagelser mot HKCTU och dess medlemsorganisationer med hjälp av en repressiv nationell säkerhetslag som infördes i juli 2020. Det var en del av en mer omfattande nedmontering av civilsamhället sedan lagen trädde i kraft.

I 2022 års utgåva av [IFS globala rättighetsindex](#) har nyckeltalen för att bedöma kränkningarna av arbetstagarnas rättigheter slagit alla rekord. Eswatini och Guatemala var nykomlingar i listan över de tio värsta länderna för arbetstagare. Eswatini drabbades av ett brutalt förtryck

av prodemokratiska manifestationer och ett systematiskt förbud av demonstrationer och strejker, och i Guatemala stoppades alla framsteg av ett antifackligt våld, och straffrihet för våldsutövarna.

Fackföreningar är demokratis bastioner.

När arbetande människor samlar sig för att få ett kollektivt inflytande i beslut som rör deras arbetsliv, är det tillämpad demokrati. De fundamentala rättigheterna föreningsfrihet och yttrandefrihet är också demokratis byggstenar. Kampen för demokrati fortsätter, och UNI och medlemsförbunden fortsätter att delta i denna kamp.

NEDRUSTNING

Den globala instabiliteten gör att många oroar sig för en ny kapprustning. Ryssland och Kina har höjt sina försvarsbudgetar betydligt de senaste åren, och världens totala militärutgifter översteg för första gången år 2021 under covid-19-pandemin, och under en tid av stor global ojämlikhet, 2 tusen miljarder USA-dollar. Natos medlemmar verkar fortsatt för att höja de

militära utgifterna till två procent av BNP, samtidigt som nästan inga länder når det FN-överenskomna målet om 0,7 procent av BNP till utvecklingsstöd.

Oxfam har räknat ut att det skulle kosta 37 miljarder USA-dollar att åtgärda all extrem och kronisk svält, vilket bara utgör 1,85 procent av militärutgifterna år 2021, och FNs generalsekreterare säger att endast hälften av de aktuella militärutgifterna skulle räcka för att ge nödvändig hälsovård till 6,6 miljarder människor, och en grundläggande inkomsttrygghet till 726,5 miljoner barn i åldrarna 0-5, 133,6 miljoner unga mödrar, 192,2 miljoner människor med allvarliga funktionshinder och 497 miljoner åldringar.

Vi måste skyndsamt ändra våra prioriteter och föra över medel från våra allt effektivare metoder för att förstöra planeten till den sociala utveckling som miljarder människor är i så stort behov av. Det innebär diversifiering och minskning av försvarsutgifter genom en omställning som bevarar kompetenser, sysselsättning och löner för miljoner fackföreningsmedlemmar i försvarsindustrin.

Fyrtio år efter att den ursprungliga Olof Palmekommissionen tog fram konceptet om gemensam säkerhet har nu den globala fackföreningsrörelsen medverkat i ett nytt initiativ för att utveckla konceptet i rapporten [Common Security 2022](#). UNI Global Union och medlemsförbunden har under konsekutiva kongresser med emfas krävt åtgärder för kärnvapennedrustning och begränsningar av konventionella vapen, och denna rapport visar hur livsnödvändigt detta är. Istället har det nya START-avtalet om kärnvapensäkerhet brutit samman, och vi ser fortsatta ansträngningar av världens länder att skaffa sig eller utvidga sina kärnvapenarsenaler. Ett kärnvapenkrig kan aldrig vinnas, och det finns ett brännande behov av att återinföra nedrustningsavtal och att meningsfullt minska antalet kärnvapen, med sikte på att eliminera alla massförstörelsevapen.

På samma sätt som artificiell intelligens i grunden förändrar många andra levnadsvillkor, inte minst på arbetsplatsen, utgör framväxten av [autonoma vapensystem](#) en ny och växande fara. Det

förekommer en ökande användning av termen "digital avhumanisering" för att beskriva hur människor reduceras till data, som sedan används för att fatta beslut och vidta åtgärder som påverkar deras liv på ett negativt sätt, en fråga i arbetsvärlden som UNI har tagit ledningen i. Human Rights Watch är samordnaren i den globala kampanjen [Stoppa mördarrobotarna](#)", och verkar för ett nytt internationellt avtal som reglerar dessa nya tekniker och sörjer för att frågor om liv och död inte delegeras till maskiner. *"Om inte någon människa kan ställas till svars för illdåd, blir det närapå omöjligt att uppnå någon rättvisa. En massaker på civila i en konfliktzon skulle framställas som ett designproblem snarare än som ett krigsbrott."*

SLUTSATSER

Miljoner människor runt om i världen lever under tillstånd av krig och konflikter. Den globala instabiliteten, de snabbt ökande militärutgifterna och attackerna mot yttrandefriheten leder oss mot ett domedagsscenario. Grundläggande mänskliga rättigheter hotas, och demokratin försvagas. Men det sker också framsteg, och fackföreningsrörelsen är central för de positiva förändringar vi har sett i länder som Brasilien och Colombia.

Kampen för fred, demokrati och mänskliga rättigheter är central för möjligheterna att uppnå ekonomisk rättvisa, rättvisa mellan raser, och jämställdhet mellan könen. Det fackliga värvet är grundläggande i arbetet för en fredlig gemensam framtid, med gemensam säkerhet för alla, och UNI Global Union och medlemsförbunden kommer att fortsätta att spela en ledande roll i denna kamp för en bättre framtid.

ESWATINI

Eswatini fortsätter att lida under den sista absoluta monarkin i Afrika. Protester för att kräva demokrati i landet i södra Afrika har pågått sedan maj 2021, då fackföreningar och andra grupper i civilsamhället började kräva demokratiska val. Från början av protesterna har uppskattningsvis 72 människor dödats av polis och regeringsstyrkor. Hundratals har sårats, och ytterligare andra har försvunnit. En del aktivister har gått under jorden, och andra har flytt utomlands.

Eswatinis fackföreningar utsätts fortlöpande för ett våldsamt förtryck från myndigheternas sida, och begränsningar av yttrande- och mötesfrihet, våldsamma angrepp på arbetstagare, trakasserier och gripanden är en daglig realitet. Den 21 januari 2023 mördades [Thulani Maseko](#), en jurist med inriktning på mänskliga och fackliga rättigheter och politisk aktivist, ett mord som fördömdes av den globala fackföreningsrörelsen.

UNI Global Union och medlemsförbunden anslöt sig till den globala aktionsdagen i mars 2023 för att kräva ett slut på straffriheten och kränkningarna av de mänskliga och fackliga rättigheterna. Trots myndigheternas våldsamma agerande fortsätter Eswatinis fackföreningar att gå i täten i kampen för demokrati.

MYANMAR

Den 1 februari 2021 störtade Myanmars militär landets nyvalda regering, och avbröt därmed landet resa mot demokrati efter årtionden av militärt styre.

Kuppen motarbetades allmänt av folket i Myanmar, som bildade en rörelse för civil olydnad. Militärjuntans svar var brutalt, med massgripanden och dödsskjutningar. Det brutala förtrycket av ickevåldsprotesterna ledde till att det bildades väpnade grupper, och det pågår nu ett inbördeskrig i Myanmar.

Regimen har förbjudit de flesta fackföreningarna. Många fackliga aktivister har frihetsberövats, och andra har dödats

eller håller sig gömda. Ingen föreningsfrihet råder. Den fackliga huvudorganisationen CTUM spelar en ledande roll i demokratirörelsen och i den nationella enhetsregeringen som har bildats i opposition till militärjuntan för att representera det myanmarska folkets demokratiska intressen.

UNI har anslutit sig till kravet att den nationella enhetsregeringen erkänns av FN, ILO och andra internationella institutioner som det myanmarska folkets legitima representant, och stöder ansträngningarna för att isolera regimen ekonomiskt. Det har omfattat krav på att banker avyttrar innehav i företag som kan knytas till militärjuntan, och att textil- och klädesföretag upphör med sin tillverkning i landet.

FILIPPINERNA

Enligt IFS globala rättighetsindex år 2022 är Filippinerna ett av de tio värsta länderna i världen i fråga om arbetstagarnas rättigheter. Arbetstagarna och deras representanter i landet fortsätter att utsättas för våldsamma attacker, hotelser

och godtyckliga gripanden. Fackliga aktivister har blivit "rödstämplade" - anklagade för att tillhöra kommunistiska organisationer eller terrororganisationer - av myndigheterna, och många står under ständigt hot från polis och armé, som utför målinriktade räder mot dem.

Över 50 fackliga företrädare har dödats sedan år 2016. Det senaste mordet rörde [Alex Dolorosa](#), en organisatör för UNI-förbundet BIEN. En särskild partssammansatt ILO-mission i början av år 2023 efterlyste bildandet av en presidentkommission för att utreda det utomrättsliga dödandet av arbetstagare och säkerställa föreningsfriheten.

Trots riskerna fortsätter fackföreningarna i Filippinerna att organisera arbetstagarna och bygga upp enheten i fackföreningsrörelsen. Det omfattar publiceringen av en 15 punkters [arbetarkravlista](#) i december 2022. Listan beskriver de viktigaste kraven för arbetstagarna i landet, inklusive åtgärder mot otryggheten i arbetet, ett erkännande av föreningsfriheten och en nationell minimilön som det går att leva på.

UKRAINA

Under år 2014 annekterade Ryssland Krimhalvön, och sedan dess har det pågått en konflikt mellan rysslandsstödda separatister och Ukrainas militära styrkor i Donbassregionen, trots Minsköverenskommelserna om vapenstillestånd år 2024 och 2015.

I februari 2022 lanserade Ryssland en fullskalig illegal invasion av Ukraina. Sedan dess har tusentals civila dödats, skadats och tvingats att fly för sina liv, och konflikten har höjt de globala spänningarna till nivåer som vi inte har sett på många år.

Den globala fackföreningsrörelsen har svarat med att fördöma invasionen, kräva ett omedelbart tillbakadragande av ryska trupper och yrka på fred. Ett antal fackföreningar har aktivt stött sina regeringars engagemang till stöd för Ukraina, och många UNI-förbund har tillsammans uttryckt sin solidaritet för Ukrainas fackföreningar och arbetstagare. Det har omfattat att skicka humanitärt stöd och att sörja för rådgivning och annat stöd för flyktingar.

UNI har lanserat det fackliga stödprogrammet Unions Help Refugees (UHR) i Polen för att hjälpa ukrainska arbetstagare att hävda sina rättigheter på den polska arbetsmarknaden. Arbetslaget, som upprättades i mars 2022 av UNIs organiseringscentral COZZ i Warszawa, har kunnat hjälpa arbetstagare att få kompensation för arbetsskador och obetalda löner, bekämpa oskäligen uppsägningar och kräva skrivna anställningsavtal, liksom att hjälpa flyktingar att finna en plats att bo, erhålla uppehållstillstånd och få de bidrag de har rätt till.

Förutom att sätta flyktingar i kontakt med polska fackföreningar har UHR genomfört organiseringsutbildningar för fackliga företrädare som fortfarande arbetar i Ukraina, både online och med personlig närvaro. Man har stött fackliga ledare och aktivister i den folkliga rörelsen Be Like Nina – en gräsrotsmobilisering av vårdarbetare som bildades före kriget och som sedan har utvecklats till en facklig rörelse och förening.

PALESTINA OCH ISRAEL

UNI-kongressen i Kapstaden år 2014 antog resolutionen som fortfarande utgör ramen för UNIs verksamhet i Palestina och Israel. I resolutionen fördömdes ockupationen av Palestina och framfördes krav på åtgärder för att stoppa det ekonomiska stödet till de olagliga bosättningarna som utgör ett hinder för fred och en tvåstatslösning. UNI har fortsatt att agera för att genomföra denna resolution, till exempel har vi samarbetat med Norges bank om dess avyttringar av vissa företag på grund av verksamheter i de olagliga bosättningarna.

I februari år 2020 publicerade FN en databas över företag som olagligen bedrev verksamhet i israeliska bosättningar, ett avgörande steg som underlättade åtgärder för att ställa företag som direkt och indirekt har möjliggjort och tjänat på byggandet och utbredningen av de olagliga bosättningarna till svars. UNI har anslutit sig till uppmaningar från den fackliga rörelsen och från civilsamhället om att uppdatera denna databas.

Spänningarna och våldet i regionen har ökat, och år 2022 var det dödligaste i Västbanksdelen av det ockuperade palestinska området sedan FN systematiskt började dokumentera dödsfall år 2005. Israeliska styrkor dödade detta år nästan 150 palestinier i Västbanken, inklusive 33 barn. Minst två palestinier dödades av bosättare. Tio israeler, varav fem bosättare, en bosättarvakt och fyra israeliska soldater dödades av palestinier i den ockuperade Västbanken.

Valet av den mest högerorienterade regeringen i Israels historia har bidragit till de ökande spänningarna och rädslan för en alltmer kompromisslös inställning från Israels regering gentemot palestinierna. Regeringens politik har också lett till utbredda protester inom Israel mot åtgärder som betydligt skulle minska rättssystemets oberoende och försvaga arbetstagarnas rättigheter.

**RISING
TOGETHER**
PHILADELPHIA

8-10 Avenue Reverdil
1260 Nyon, Switzerland
+41 22 365 2100
contact@uniglobalunion.org
www.uniglobalunion.org

#UNIRisingTogether